

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : เปรียบเทียบผลการวิจัยอนาคตด้วยเทคนิค อี เอฟ อาร์ กับเดลฟาย

ชื่อผู้วิจัย : นางสาวพร ใหม่แก้ว

ศึกษาคำสาตรมหาบัณฑิต : สาขาวิชาวิจัยและสถิติการศึกษา

คณะกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติพร ปัญญาภิญ โฉมผล ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ นิโบล นิ่มกิ่งรัตน์ กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.บุบผา ยันต์สุชาติกุล กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยอนาคตด้วยเทคนิคอีเอฟอาร์กับเดลฟาย เกี่ยวกับการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ในทศวรรษหน้า ในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ ด้านจุดมุ่งหมายและนโยบาย บทบาทของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ลักษณะการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนที่เหมาะสม และรูปแบบการบริหารงานเกี่ยวกับการบริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการวิจัยด้วยเทคนิคอีเอฟอาร์และเดลฟายภายใต้บริบทเดียวกัน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มแรกที่มีความรู้ มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริการวิชาการแก่ชุมชน ซึ่งคัดเลือกด้วยวิธีแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ และหัวหน้าโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่มเท่าๆ กัน และสุ่มกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้แก่เทคนิคการวิจัยอีเอฟอาร์และเดลฟาย โดยวิธีการจับฉลาก ในการทำวิจัยได้รับความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญของเทคนิคอีเอฟอาร์และเดลฟาย เป็นจำนวน 23 และ 24 คน ตามลำดับ เมื่อดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีการวิจัยของทั้งสองเทคนิคแล้ว จึงนำเสนอผลการเปรียบเทียบผลการวิจัยอนาคตในด้านความสอดคล้องและความแตกต่างให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 2 จำนวน 5 คน พิจารณาให้ความเห็นว่า "เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และ ไม่แน่ใจ" มีเกณฑ์การตัดสินที่ผ่านเกณฑ์ เป็นความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 ใน 5 คน

สรุปผลการวิจัย

การเปรียบเทียบผลการวิจัยอนาคตของเทคนิคอีเอฟอาร์และเทคนิคเดลฟาย พบว่าผลการเปรียบเทียบผลการวิจัยอนาคต เกี่ยวกับการบริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในทศวรรษหน้า ทั้ง 4 ด้าน มีความสอดคล้องกันและมีความแตกต่างกัน ดังนี้

1. ด้านจุดมุ่งหมายและนโยบายของการบริการวิชาการแก่ชุมชน

สิ่งที่สอดคล้องกัน คือ การให้ความรู้แก่ชุมชน การพัฒนาวิชาการและองค์ความรู้ ที่สอดคล้องกับความเป็นจริง และการเป็นผู้นำสังคม โดยมีนโยบายสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการให้บริการ สิ่งที่แตกต่างกัน คือ เทคนิคอีเอฟอาร์ กล่าวถึง การเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสังคมและเชื่อมโยงระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน สร้างจิตสำนึกให้แก่บุคคลในมหาวิทยาลัย มีนโยบายให้บริการไปสู่ประเทศเพื่อนบ้าน มีแผนปฏิบัติงาน แต่เทคนิคเดลฟาย กล่าวถึง การจัดการภายในมหาวิทยาลัยในการให้บริการ การตระหนักในหน้าที่ของอาจารย์ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ ได้แก่ การเรียนการสอน และการมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นความเห็นที่นอกเหนือจากประเด็นคำถามของการใช้เทคนิคอีเอฟอาร์

2. ด้านบทบาทของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่กับการให้บริการวิชาการแก่ชุมชน ในทศวรรษหน้า

สิ่งที่สอดคล้องกัน คือ การมีหลักสูตรที่เน้นคุณภาพชีวิต ให้การศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส และมีศูนย์ภาษา การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์ปัญหาหารือกับหน่วยงานอื่นที่เป็น โครงการร่วม สาขาวิชาหรือแบบบูรณาการ มหาวิทยาลัยจะมีบทบาทในการให้บริการการใช้เทคโนโลยีที่มีผลกระทบต่อสังคม การมีส่วนร่วมของชุมชน มหาวิทยาลัยต้องมีความเป็นกลางและต้องรู้จักสังคมภาคเหนือ สิ่งที่แตกต่างกัน คือ เทคนิคอีเอฟอาร์ กล่าวถึง การพัฒนาชุมชนให้เป็นที่ไปตามความต้องการของชุมชน บุคลากรของมหาวิทยาลัย มีความพร้อมที่จะให้บริการ การให้บริการด้านศิลปวัฒนธรรม การพัฒนาอาชีพและพัฒนาคน แต่เทคนิคเดลฟาย ได้กล่าวถึงเนื้อหาของหลักสูตร ลักษณะผู้เข้าฝึกอบรม และความร่วมมือภายในมหาวิทยาลัย

3. ด้านลักษณะการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนที่เหมาะสม

สิ่งที่สอดคล้องกัน คือ หลักสูตรการฝึกอบรมเน้นการใช้ประสบการณ์ และผลการวิจัย การสร้างศูนย์กลางการให้ข่าวสารความเชี่ยวชาญ การถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกันระหว่าง

องค์กรอื่นกับมหาวิทยาลัย มีการจำกัดการให้การรักษาพยาบาล การใช้เทคนิควิธีการใหม่ ๆ ในหน่วยงานปฏิบัติควบคู่ไปกับการรักษาพยาบาล การให้ความรู้ผ่านสื่อมวลชน และการให้การศึกษาคู่ต่อเนื่อง สิ่งที่แตกต่างกัน คือ เทคนิคอีเอฟอาร์ กล่าวถึงหลักสูตรด้านภาษา วิธิตำเนินการในการร่วมมือการพัฒนาชนบท การเผยแพร่ผลงานวิจัย แต่เทคนิคเดลฟาย กล่าวถึงลักษณะผู้เข้าฝึกอบรม การมีคณะกรรมการบริหาร คลินิกบริการ การมีแผนงาน ในการให้ความร่วมมือการพัฒนาชนบท ส่งเสริมสาธารณสุขมูลฐาน การมีนักวิชาการทางการแพทย์ที่เชี่ยวชาญ การเผยแพร่วิชาการ ผู้ให้บริการต้องมีความรู้จริง มีความเป็นกลาง และมีความเป็นอิสระ ในการเสนอข่าวสาร

4. ด้านรูปแบบการบริหารงานเกี่ยวกับการบริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัย

4.1 ด้านรูปแบบการบริหารงานการบริการวิชาการแก่ชุมชน สิ่งที่สอดคล้องกัน คือ แนวโน้มการบริหารงานมีรูปแบบเหมือนเดิม โดยมีการดำเนินงานการให้บริการวิชาการแก่ชุมชน ในระดับมหาวิทยาลัย คณะ ภาควิชา และส่วนบุคคล หรือการให้บริการแก่ชุมชนในลักษณะรวมศูนย์ไว้ที่สำนักบริการวิชาการ สิ่งที่แตกต่างกัน คือ เทคนิคอีเอฟอาร์ กล่าวถึง แนวโน้มการบริหารงานในรูปแบบผสมผสาน นั่นคือมีทั้งรูปแบบเดิมและการรวมศูนย์ไว้ที่สำนักบริการวิชาการ

4.2 ด้านความสนใจของอาจารย์และนักวิชาการที่มีต่องานบริการวิชาการแก่ชุมชน และขั้นตอนการบริหารงานการให้บริการวิชาการแก่ชุมชน สิ่งที่สอดคล้องกัน คือ การศึกษาราชการงานของอาจารย์ การนำผลงานไปกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ สนับสนุนการออกนอกระบบราชการ มีการกำหนดนโยบาย การวางแผนและแผนปฏิบัติงาน ผู้บริหารจะมีความอ่อนไหว และเป็นผู้เสียสละ จัดหาแหล่งงบประมาณและจัดสรรรายได้ การจัดลำดับโครงการ และมีการติดตามประเมินผล สิ่งที่แตกต่างกัน คือ เทคนิคอีเอฟอาร์ กล่าวถึง การสร้างขวัญและกำลังใจ องค์กรที่ทำหน้าที่ประเมิน แต่เทคนิคเดลฟาย กล่าวถึง การสรรหาคณะบุคคลหรือคณะผู้บริหารที่เข้มแข็ง เกณฑ์การจัดสรรรายได้ และการนำผลงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

4.3 ด้านบทบาทหน้าที่ของสำนักบริการวิชาการ สิ่งที่แตกต่างกัน คือ เทคนิคอีเอฟอาร์ กล่าวถึง บทบาทการบริหารงานและส่งเสริมการประสานงานกับหน่วยงานภายใน

การวิจัย โดยสรุปได้พบว่าเทคนิคอีเอฟอาร์ให้ภาพอนาคตที่เป็นภาพรวมหรือภาพกว้าง ๆ ได้แก่บทบาทของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และลักษณะการให้บริการวิชาการแก่ชุมชน แต่เทคนิคเดลฟายให้ภาพอนาคตที่เป็นรายละเอียดหรือหัวข้อย่อยภายใต้เนื้อหาเดียวกันได้ดี โดยไม่มีการกล่าวถึงอนาคตที่เป็นภาพรวม

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการวิจัยของทั้งสองเทคนิค ปัญหาที่เป็นปัญหาร่วมกันที่พบได้แก่ ข้อจำกัดด้านเวลาของผู้เชี่ยวชาญ และคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญต้องเป็นผู้รู้จริง และปัญหาที่พบของเทคนิคอีเอฟอาร์ ได้แก่ ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องมีโน้ตค้นในการสร้างภาพอนาคตผู้ที่ใช้เทคนิคดังกล่าวควรมีความเข้าใจวิธีการรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบ ปิดและไม่ชี้แนะ และนอกจากนั้นการสัมภาษณ์โดยทั่วไปก็มีขีดจำกัดเช่น ผู้วิจัยอาจมีความลำเอียง ความไม่ครบถ้วนของข้อมูลถ้าผู้สัมภาษณ์หรือผู้ให้สัมภาษณ์มีความกระวนกระวายใจ เป็นต้น

ส่วนปัญหาที่พบของเทคนิคเดลฟาย ได้แก่ การสูญหายแบบสอบถาม และการส่งแบบสอบถามหลังกำหนดมีเป็นจำนวนมาก (ร้อยละ 48.0) ต้องมีการติดตามแบบสอบถาม การสูญหายของแบบสอบถามรอบที่ 2 ส่งผลต่อการรวบรวมข้อมูลรอบที่ 3 และการรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามโดยทั่วไปมีข้อจำกัด เช่น ผู้กรอกแบบสอบถามขาดแรงจูงใจและไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของคำถาม ซึ่งส่งผลให้ได้รับคำตอบไม่ละเอียดลึกซึ้งเท่ากับการสัมภาษณ์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

Thesis Title : Comparison of Futuristic Research Results of
Ethnographic Futures Research and Delphi Techniques

Author : Mrs.Somporn Maikaew

M.Ed. : Research and Statistics in Education

Examining Committee :

Assoc.Prof.Dr.Kittiporn Punyapinyophol Chairman

Assoc.Prof.Nilobol Ninkingrat Member

Assoc.Prof.Dr.Bupa Anansuchatkul Member

Abstract

The purpose of this research was to compare the futuristic research results of EFR and Delphi techniques as applied to research on community services offered by Chiang Mai University over the next decade as limited by 4 factors namely the objectives and policy; the role of Chiang Mai University; appropriate community services; and forms of administration related to community services provided by Chiang Mai University. A study was also made of the problems and obstacles experienced in applying the EFR and Delphi techniques in the same context.

The sample group, which comprised experts familiar with and experienced in providing community services, was selected by using the purposive sampling method in accordance with the qualifications outlined in this research. The group included University Administrators, members of the Academic Senate, and the Head of the

Community Services Project. They were randomly divided into two groups of equal size. This was followed by random sampling of the experts to the EFR and Delphi techniques. In conducting this research, cooperation was received from 23 and 24 experts in the EFR and Delphi techniques respectively. Once research had been conducted in accordance with the research methods applicable to both techniques, the comparative findings of the futuristic research results in terms of similarities and differences were then presented to a second group of experts comprising 5 people for their consideration to see if they "agreed, disagreed, or were uncertain." The opinions of 3 out of 5 was the criteria used as the deciding factor.

Summary of Findings

A comparison of the futuristic research result using the EFR and Delphi techniques to study community services offered by Chiang Mai University during the next decade as limited by 4 different factors showed that there are both corresponding and different findings as set out below :

1. Objectives and Policy of Community Services

Corresponding Findings : These include provision of knowledge to the community, development of expertise and constituents of knowledge as pertinent to reality and social leadership by incorporating policies which promote community participation in the provision of service. Different Findings : The EFR mentioned acting as a tool in social development and the link between the university and the community; instilling awareness in university personnel;

establishment of policies to extend services to neighbouring countries; and work plans. The Delphi technique, on the other hand, mentioned internal management in the university in terms of service; an awareness among faculty members of their responsibilities and the benefits obtained namely teaching and learning, and the reputation of the university. These opinions were outside the scope of the questions asked by the ERR.

2. The Role of Chiang Mai University in Providing Community Services in The next decade.

Corresponding Findings : In providing curricula which emphasize the quality of life, educational opportunities for the underprivileged should be provided and a language centre should be established. In solving environmental problems and working together with other agencies in analyzing problems which are related to integrated or joint projects involving academic departments, the university should provide services in the use of technology which has an impact on society. In terms of community participation, the university must be neutral and must possess an understanding of northern communities.

Different Findings : The EFR showed that community development should be in accordance with community needs; university personnel should be prepared to provide services in arts and crafts, and professional and personal development. The Delphi technique, however, mentioned content of curricula, types of participants in training programmes, and the internal cooperation of the university.

3. Appropriate Community Services.

Corresponding Findings : The emphasis in training curricula should be on practical experience and research findings, the establishment of a centre for providing authoritative information, exchange of knowledge and information between other organizations and the university; the provision of modern techniques and methods in health care centres; the provision of information through the mass media, and the provision of continuing education. Different Findings: The EFR referred to language curricula; methods of operation in joint rural development work, and dissemination of research findings. The Delphi technique, however, mentioned the types of participants in training programmes; an administrative board; service clinic; and a work plan. In terms of joint rural development work, basic health services should be promoted. In terms of joint rural development work, basic health services should be promoted. In terms of medical experts and academic dissemination, those providing the services should be genuinely qualified, neutral, and independent in reporting information.

4. Forms of Administration Related to Community Services Provided by Chiang Mai University.

4.1 Forms of administration for community services.

Corresponding Findings : Administration of work has a tendency to follow the same form. Academic services provided to the community can be at the university level through faculties, departments, and staff or through a central point namely UNISERV. Different Findings : In

terms of work administration, the EFR supported the combined method namely the original form and through a central point namely UNISERV.

4.2 Faculty members' and academics' interest in providing academic services to the community and the administrative stages in providing academic services to the community. Corresponding Findings : A study of faculty members' work load, and results of work should be considered when giving academic appointments, work outside the official system should be promoted. If policies are established and there is planning and plans of operation, administrators will have more versatility and will be more sacrificing in location sources of funding and allocation funds. They will be able to manage the priority of projects and conduct follow-ups and evaluation. Different Findings : The EFR supported the introduction of incentives and rewards; the organization carrying out evaluations. The Delphi technique, however, supports the establishment of a strong body of working members or administrators. Criteria should be established for the allocation of incomes and results of work should receive public promotion.

4.3 Role and responsibilities of UNISERV. Different Findings: The EFR technique mentioned the role of work administration and promoting cooperation with internal agencies.

As a whole this research findings concluded that the EFR presented a macro picture of the future role of Chiang Mai University and the type of community services. The futuristic picture obtained using the Delphi technique, however, is more detailed or provided sub-headings under the same subject matter. It did not mention a macro picture of the future.

Problems and obstacles in conducting research using both techniques. Common problems were time limitations of the experts, and qualifications of the experts who must be completely knowledgeable of the subject being studied. Problems specific to the EFR. The researchers using this method should have an understanding of conceptualization, data collection methods by non directive and open-end interviews. Furthermore, using the general interview methods to collect data had its limitation. The researcher might display bias, data might be incomplete if the interviewer or the interviewee becomes agitated, and the interview would be affected if either the interviewer or the interviewee was subjected to stress.

Problems experienced in using the Delphi technique were loss of questionnaires, and late return of a large number of questionnaires (approximately 48.0 percent). This resulted in a necessity for follow-up questionnaires. The loss of questionnaires on the second round resulted in insufficient compilation of data in the third round. Apart from that, compilation of data using general questionnaires also had limitations in that the person completing the questionnaire lacked enthusiasm and did not understand the purpose of the questions. As a result, the answers were not detailed as was the case with general interviews.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved